

VRAAG

AAN GEDEPUTEERDE STATEN

Nummer

3265

Onderwerp

Plannen natuurbegraafplaats Bonnenpolder Hoek van Holland

Ter voldoening aan artikel 49 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van Provinciale Staten, deel ik u mee, dat het lid van Provinciale Staten A.H.K. van Viegen (PvdD) d.d. 23 januari 2017 bij mij de volgende vragen heeft ingediend:

Toelichting

Natuurbegraven Nederland (NBN) is een commercieel bedrijf uit Brabant, die stukken land koopt en vervolgens deze grond in de vorm van graven aan mensen in leven, met winst verkoopt. Het bedrijf wil in de Bonnenpolder, in Hoek van Holland, gemeente Rotterdam, de grootste natuurbegraafplaats van Nederland realiseren: 80 hectare en 34000 graven (ter verduidelijking: dit zijn 120 voetbalvelden met om de 5 meter een graf).¹

Volgens onze informatie heeft de Bonnenpolder nu de bestemming recreatie: de aanleg van een ecologisch en recreatief netwerk in een vitaal agrarisch landschap, waarin ruimte is voor particuliere initiatieven, die bijdragen aan publieke doelen. In de Visie Ruimte en Mobiliteit is in een deel van de Bonnenpolder een 'strategische reservering natuur' opgenomen. De rest van de Bonnenpolder is aangeduid als 'recreatiegebied' en valt onder beschermingscategorie 2. In gebieden met beschermingscategorie 2 wil de provincie specifieke waarden in stand houden omdat ze landschappelijk, ecologisch of qua gebruikswaarde bijzonder en kwetsbaar zijn. De instandhouding van deze waarden vraagt om toegespitste vormen van bescherming en ontwikkeling.

Ruimtelijke ontwikkelingen in deze gebieden zijn mogelijk, maar met inachtneming van de specifieke waarden naast de generieke bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit. Naast de ruimtelijke kaders zijn de milieuregels van belang voor de gebiedsontwikkeling. Nieuwe activiteiten in de Bonnenpolder zullen getoetst moeten worden op hun effecten op de omgeving, zo valt te lezen in antwoorden op eerder gestelde vragen van GroenLinks over de mogelijke vestiging van een megastal in de Bonnenpolder.

Fietsen en wandelen over een begraafplaats lijkt ons een andere beleving dan fietsen in een gebied met bestemming recreatie. Natuurbegraven gaat bovendien gepaard met onder andere uitbreiding van infrastructuur en gebouwen, begrafenisactiviteiten, activiteiten in de bodem en toename van verkeersbewegingen.

In het ontwikkelplan (3.3.4, pag. 20) van de gemeente Rotterdam is vastgelegd dat een natuurbegraafplaats ongewenst is.²

Bovendien moet de Bonnenpolder minimaal met een meter opgehoogd worden om een natuurbegraafplaats te kunnen realiseren en te kunnen voldoen aan de Wet op de Lijkbezorging.

Alterra geeft in haar rapport '[Terug naar de natuur](#)', (2009, pag. 11)³ aan dat natuurbegraven minder natuurlijk is dan beoogd, aangezien het gaat om een inbreng van gebiedsvreemd 'materiaal'. Ook prof. dr. Lucas Reinders van de Universiteit van Amsterdam benadrukt de nadelen van natuurbegraven voor de natuur en het milieu.

1. Zijn deze plannen in overeenstemming met het bestemmingsplan van Rotterdam?
2. Zijn deze plannen in overeenstemming met de provinciale regelgeving? Zo nee, welke maatregelen gaat u treffen?
3. Welke gevolgen heeft de realisatie van een natuurbegraafplaats voor de natuur in de Bonnenpolder?
4. Welke gevolgen heeft de realisatie van een natuurbegraafplaats voor de bodem, het grondwater en de waterkwaliteit in de Bonnenpolder?
5. Welke gevolgen heeft het als de grond in een groot deel van de Bonnenpolder met een meter wordt opgehoogd?
6. Hebt u overleg (gehad) met de gemeente Rotterdam en zo ja welk standpunt neemt u in deze kwestie in? Zo nee, welk standpunt gaat u innemen als er overleg in de toekomst gaat plaatsvinden?
7. Wat is in het algemeen uw standpunt inzake natuurbegraven in de natuur in Zuid-Holland?

1. <http://www.natuurbegravennederland.nl/locaties/de-bonnenpolder-hoek-van-holland>

2. <http://www.rotterdam.nl/Clusters/Stadsontwikkeling/Document%202016/Oranjebonnen/20160510%20Ontwikkelplan%20Oranjebonnen%20definitief.pdf>

3. <http://edepot.wur.nl/4176>

Den Haag,

De voorzitter van Provinciale Staten
van Zuid-Holland,

Drs. J. Smit
